

УДК 339.137.22:65

©Головченко Д.М.*

**УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ
ДОРОЖНЬОГО БУДІВНИЦТВА**

У статті розглянуто шляхи та методи підвищення ефективності управління розвитком підприємств дорожнього будівництва. Класифіковано напрями управління розвитком підприємств дорожнього будівництва в інноваційному аспекті. Деталізовано процес управління ресурсним забезпеченням проектів розвитку підприємств дорожнього будівництва.

Ключові слова: дорожнє господарство, економічний розвиток, проектне рішення, управління ресурсами.

Головченко Д.Н. Управление развитием предприятий дорожного строительства. В статье рассматриваются пути и методы повышения эффективности управления развитием предприятий дорожного строительства. Классифицированы направления управления развитием предприятий дорожного строительства. В инновационном аспекте. Детализирован процесс управления ресурсным обеспечением проектов развития предприятий дорожного строительства.

Ключевые слова: дорожное хозяйство, экономическое развитие, проектное решение, управление ресурсами.

D.M. Golovchenko. Management of road construction companies development.

The ways and methods of improving the efficiency of enterprise development of road construction were analyzed in the article. The directions of development of road construction companies were classified within the innovation aspect. The process of management of resources provision of development projects of road construction companies was worked out in detail.

Keywords: road network economy, economic development, project decision, management resources.

Постановка проблеми. Стан дорожнього господарства має сьогодні стратегічне значення для відродження і розвитку макроекономічних зв'язків між регіонами України та іншими країнами. Кількість і якість транспортних комунікацій – це показник науково-технічного і економічного розвитку країни, гідне значення якого – забезпечення дорожньо-будівельний комплекс. Сучасні економічні умови характеризуються високими темпами розвитку ринкових відносин, інтеграційних процесів, у тому числі міжнародних, що передбачає зростання рівня конкуренції в провідних галузях економіки, до яких відноситься будівництво, зокрема, дорожнє будівництво [1-3].

У сфері дорожнього будівництва конкуренція проявляється під час проведення підрядних торгів на проектування дороги, поставку та виробництво матеріалів, робіт і послуг на її будівництво, інших робіт, зокрема, забезпечують дотримання проектних показників і нормативів в процесі будівництва і реконструкції, а також робіт і послуг, пов'язаних з ефективним і якісним обслуговуванням дороги на стадії її експлуатації. Державна політика в галузі дорожнього будівництва дозволяє говорити про очікуване

---

* аспірант Макіївського економіко-гуманітарного інституту, м. Макіївка

підвищення інвестиційної привабливості його об'єктів, у тому числі для іноземних підрядників, що загострює проблему посилення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, визначає необхідність підвищення економічної ефективності їх діяльності та якості виконуваних робіт і послуг як основних чинників конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Існує достатня кількість робіт з економіки будівництва транспортної інфраструктури, зокрема Г. Бірман, Ц. Шмідт, А. Васіна, М. Грашін, Є. Дубінін, Б. Сазонов, З. Черняк, К. Фрідман, К. Крістенсен провели детальні дослідження процесу управління такими проектами. Однак деякі аспекти цієї категорії залишаються недостатньо вивченими.

Метою статті є визначення можливих шляхів та методів управління розвитком підприємств дорожнього будівництва.

Виклад основного матеріалу. Основною метою розвитку дорожнього господарства України є забезпечення максимального внеску автомобільних доріг у прискорення зростання економіки країни, покращення якості життя населення, підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності товарів і послуг за рахунок зниження транспортної складової в собівартості кінцевої продукції, збільшення мобільності населення та створення мультиплікативного ефекту від розвитку дорожньої мережі в інших галузях.

Підвищення ефективності функціонування підприємств дорожнього будівництва пов'язане з прискоренням темпів науково-технічного прогресу, що передбачає широке впровадження інновацій, новітніх досягнень науки і техніки при проектуванні, будівництві, ремонті та утриманні автомобільних доріг (рис. 1) [4].

Розвиток підприємств дорожнього будівництва - це матеріалізований результат, отриманий від вкладення капіталу в нову техніку, технологію, нову форму організації виробництва і праці, обслуговування і управління, включаючи нові форми контролю обліку, методи планування прийоми аналізу та ін. Інновації в області проектування автомобільних доріг повинні бути спрямовані:

1) на широке використання методів оптимального планування розвитку і розміщення мережі автомобільних доріг, комп'ютерного моделювання близько дорожніх інфраструктурних елементів, що створюють комфортні послуги та умови користувачам доріг з урахуванням регіональних особливостей будівництва та експлуатації;

2) на вдосконалення теоретичних основ проектування земляного полотна, дорожнього одягу, штучних споруд із застосуванням сучасних математичних методів;

3) на розробку найбільш раціональних конструктивних елементів автомобільних доріг з урахуванням регіональних умов їх будівництва, експлуатації та особливо охорони навколишнього середовища;

4) на створення генерального плану розвитку вітчизняних автодоріг як частини Генерального плану розвитку транспортної інфраструктури країни.

Інновації в області проектування доріг нерозривно пов'язані з широким використанням комп'ютерної техніки, інформаційних технологій і сучасних економіко-математичних методів.

Застосування комп'ютерних технологій дозволяє проектувальникам значно розширити число розглянутих проектних рішень і приймати оптимальні рішення. В даний час створені програми, що дозволяють автоматизувати найрізноманітніші інженерні та економічні розрахунки, в тому числі і самі трудомісткі. Надалі передбачається створити комплексні автоматизовані системи, що охоплюють всі стадії циклу дослідження та проектування автомобільних доріг.

Ресурсне забезпечення в життєвому циклі проекту займає провідне місце на всіх етапах його реалізації. Аналіз формування ресурсоемності проекту та забезпечення його реалізації ресурсами показує, що підвищення рентабельності будівельного виробництва ефективно в результаті комплексного підходу до розробки конструктивних і організаційно-технологічних рішень проекту, виконанню підготовчих робіт та опера-

тивного управління підприємствами дорожнього будівництва (рис. 2) [5].

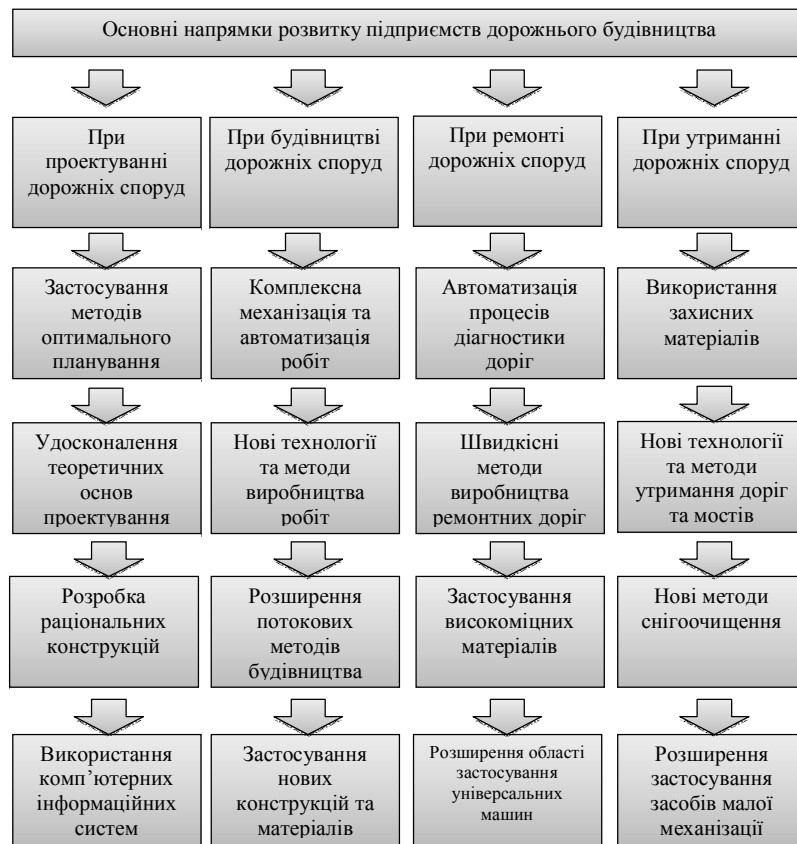

Рис. 1 – Класифікація основних напрямів розвитку підприємств дорожнього будівництва [4]

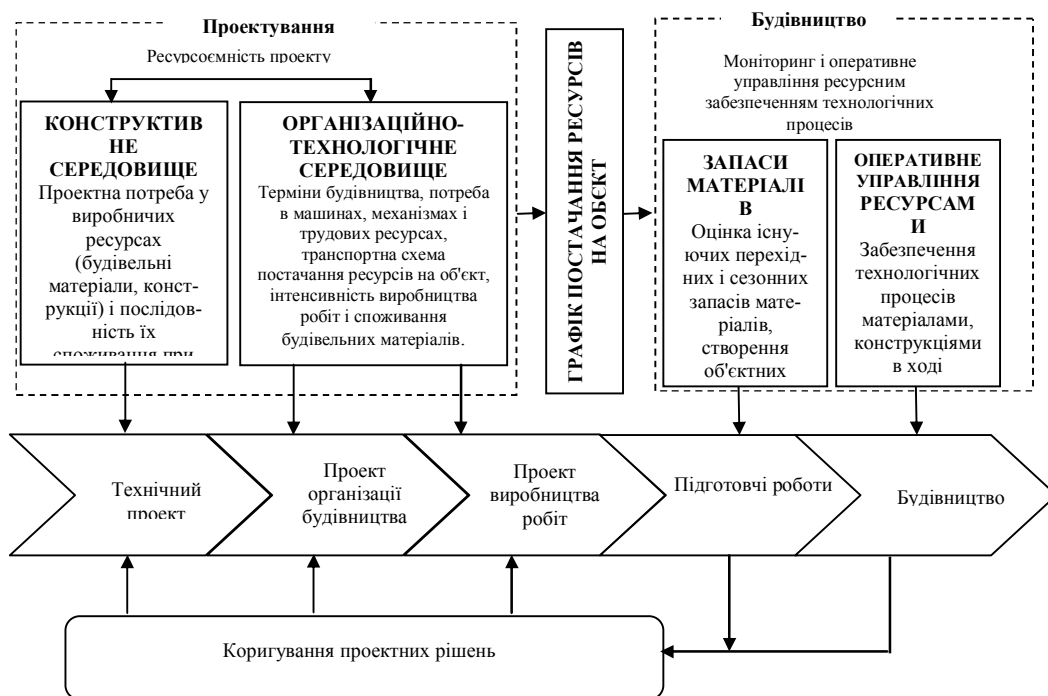

Рис. 2 – Схема управління ресурсним забезпеченням розвитку підприємств дорожнього будівництва

Використання результатів оцінки проектів у сфері нового дорожнього будівництва і розширенні залучення приватних інвесторів до дорожнього будівництва сприятиме збільшенню кількості доріг, зменшенню кількості відхилень від графіка і плану робіт будівельних проектів через брак фінансування, що дозволить збільшити кількість успішно реалізованих проектів і сприятливо відіб'ється на соціальній і політичній обстановці.

Висновки

Таким чином, багатоваріантне опрацювання конструктивних та організаційно-технологічних рішень дозволяє приймати найбільш технологічні проектні рішення, що забезпечують реалізацію будівельного проекту розвитку в директивні терміни з мінімальними ресурсними витратами. Оптимізація запасів матеріалів у підготовчий період та ефективно оперативне управління ресурсами в ході будівництва сприяють зниженню вартості дорожнього будівництва на 1,0...1,9%, забезпечує реалізацію проектних організаційно-технологічних рішень.

Список використаних джерел:

1. Плотникова О.Н. Теоретические аспекты планирования инвестиций в сфере материального производства / О.Н. Плотникова // Автотороженный комплекс России, проблемы управления финансирования, учета и способы их преодоления: сб. ст.- Владивосток: Изд - во Дальневосточного университета, 2008. – С. 31-43.
2. Плотникова О.Н. Особенности формирования государственной инвестиционной политики в период кризиса / О.Н. Плотникова // Автотороженный комплекс России, проблемы управления финансирования, учета и способы их преодоления: сб. ст.- Владивосток: Изд- во Дальневосточного университета, 2008. – С. 43-59.
3. Распутин А.В. Источники финансирования инновационных строительных проектов с позиции оценки их стоимости. / А.В. Распутин // Международная научно-практическая конференция “Перспективные инновации в науке, образовании, производстве-2010”. Сб. науч. тр. / Одесса, 2010.
4. Шелестов Н.Е. Проблемно-управленческое содержание инновационной автотороженной инфраструктуры / Н.Е. Шелестов, А.И. Кузнецова // Экономика и право. XXI век. – 2012. – №3.
5. Алексиков С. В. Оценка энергоемкости дорожного строительства / С. В. Алексиков, С. В. Полежаев // Материалы научно-практической конференции профессорско-преподавательского состава ВолгГАСУ, 24-27 апреля 2007 г., Ч 1. Архитектура, градо-строительство. Строительство. - Волгоград : ВолгГАСУ, 2008. - С. 162-164.

Bibliography:

1. Plotnikova O.N. Teoreticheskoje aspekty planirovanija investicij v cfere materialnogo proizvodstva / O.N.Plotnikova // Avtodorojnyj kompleks Rossii, problemy upravlenija finansirovanija, ucheta i sposoby ih preodolenija : sb.st. – Vladivostok : Izd. Dalnievostochnogo universiteta, 2008. – S. 31-43.
2. Plotnikova O.N. Osobennosti formirovanija gosudarstvennoj innovacionnoj politiki v period krizisa / O.N.Plotnikova // Avtodorojnyj kompleks Rossii, problemy upravlenija finansirovaniha, ucheta I sposoby ih preodolenija : sb.st. – Vladivostok : Izd. Dalnievostochnogo universiteta, 2008. – S. 43-59.
3. Rasputin A.V. Istochniki finansirovanija innovacionnyh stroitelnyh proektov s pozicii ocenki ih stoimosti / A.V.Rasputin // Mejdunar. naucno-prakt. konferencija “Perspektivnyje innovacii d nauke, obrazovanii, proizvodstve-2010”. Sbornik nauchnyh rabot. – Odessa, 2010.
4. Shelestov N.E. Problemno-upravlencheskoje sodержanije innovacionnoj avtodorojnoj infra-

- структуры / N. E. Shelestov, A.I.Kuznetcova // Ekonomika i pravo. XXI vek. – 2012. - N 3.
5. Aleksikov S.V. Otcenka energojemkosti dorojnogo stroitelstva / S.V. Aleksikov, S.V. Polejajev // Mateerialy naucno-prakt. Conference. Professorsko-prepod. sostava Vol-GASU, 24-27 aprelija 2007 g., Ch.1. Arhitectura, gradostroiyelastvo. Stroitelstvo. – Vol-gograd : VolGASU, 2008. – P. 162-164.

Рецензент: Т.Г. Логутова
д-р екон. наук, проф. ГВУЗ «ПГТУ»

Статья поступила 10.12.2012

УДК 658.115.33:339.137.22

©Верескун М.В.*

ОСОБЛИВОСТІ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВЕЛИКИХ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті досліджено особливості конкурентної боротьби і формування конкурентоспроможності великих металургійних підприємств. Виявлені основні проблеми і основні конкурентні переваги українських металургійних підприємств.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкуренція, управління.

Верескун М.В. Особенности конкурентной борьбы и конкурентоспособности крупных металлургических предприятий. В статье исследованы особенности конкурентной борьбы и конкурентоспособности крупных металлургических предприятий. Выявлены основные проблемы и основные конкурентные преимущества металлургических предприятий Украины.

Ключевые слова: конкурентоспособность, конкуренция, управление.

M.V. Vereskun. Peculiarities of competition and competitiveness of large metallurgical enterprises. In this paper the characteristics of competitive struggle and competitiveness of large metallurgical enterprises were analyzed. The main problems and the main competitive advantages of metallurgical enterprises in Ukraine were identified.

Keywords: competitiveness, competition, management.

Постановка проблеми. В Україні в теперішній час нараховується 23084 підприємств промисловості, виробнича діяльність яких забезпечує 76,36 % валового внутрішнього продукту (ВВП). Серед промислових господарюючих суб'єктів 1,6 % займають великі підприємства, які забезпечують 71,7 % у виробництві ВВП, що свідчить про визначальну їх роль у економіці держави. Разом з тим потенційні здатності великих промислових підприємств в Україні використовуються ще не повною мірою. Приховані можливості та переваги кореняться в їх складових (корпоративності), сформованих на засаді концентрації різних груп інтересів, та можуть бути реалізовані у випадку ефективного управління конкурентоспроможністю на основі урахування особливостей еко-

* канд. екон. наук, доцент, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Маріуполь